

**MOGUĆNOST ODREĐIVANJA PERIODIČNOSTI SPROVOĐENJA
PREVENTIVNOG ODRŽAVANJA MOTORNIH VOZILA
POSIBILITU OF DETERMINATION THE PERIODICALITY PREVENTIVE
MAINTENANCE MOTOR VEHICLES**

B. Krstić¹, V. Raičević², V. Lazić³, D. Čatić⁴

REZIME

U radu je prikazana metodologija održavanja periodičnosti izvođenja postupaka preventivnog održavanja vozila, u okviru strategije njegovog preventivnog održavanja. Ovu metodologiju moguće je primeniti kada se posle svakog otkaza sprovodi takav remont koji ne menja intenzitet otkaza analiziranog dela vozila.

Ključne treći: motorno vozilo, preventivno održavanje

SUMMARY

There is given methodology of determination the periodicality conveymg processes of preventive maintenance vehicle, in limit the strategy its preventive maintenance. This methodology is possibly apply when there can convey the revision which doesn't change intensity falilure of analysed part after every falilure.

Key words: motor vehicle, preventive meintenance

UVOD

Efektivnost preventivnog održavanja motornih vozila predstavlja blagovremeno utvrđivanje preventivnih operacija (radova) i kvalitet njihovog sprovođenja. Vreme preventivnih operacija uslovljava brzina pojavljivanja neispravnosti na vozilu. Kvalitet otkrivanja neispravnosti zavisi od pogodnosti primenjenih metoda prognoziranja, načina pronalaženja neispravnih elemenata i vremena predviđenog za preventivne operacije. Nesporno je da i u jednom i u drugom slučaju na efikasnost preventivnog održavanja suštinski uticaj ima veština korišćenja motornog vozila. Navedimo neke od osnovnih metoda prevencije otkaza sa svojim karakteristikama.

- Kontrolisanje promene fizičko-hemijske strukture elemenata uređaja, koje se primenjuje u slučaju kada su za element utvrđene statističke zakonitosti menjanja strukture sa vremenom (kad je poznat prognozirajući parametar) i ako postoje prognozirajući uređaji.

- Kontrola kvaliteta funkcionisanja uređaja na osnovu izlaznog parametra. Ovaj metod zasnovan je na činjenici da promena strukture ulaznih elemenata dovodi do poremećaja funkcionalnosti, tj. uslovljava promenu izlaznog parametra. Za razliku od prvog metoda, u ovom slučaju ne može se odmah otkriti element koji je doveo do neispravnosti. Za otkrivanje neispravnosti potrebno je pronalaženje neispravnog dela i njegova popravka.

- Korišćenje statističkih raspodela verovatnoće ispravnog rada delova do prvog otkaza, dobijenih na osnovu dugotrajnog korišćenja uređaja. Pri tome je moguće, sa izvesnom verovatnoćom, predvideti momenat otkaza elementa i preduzeti mere za njegovo sprečavanje. Ovaj metod obično se primenjuje u slučaju kada nema mogućnosti da se kontroliše promena strukture elemenata ili ne postoji zavisnost između promene strukture i izlaznog parametra uređaja.

Navedene metode najčešće se koriste za sprečavanje otkaza elektromehaničkih i mehaničkih sklopova, i elemenata motornih vozila za koje su utvrđene statističke zakonitosti pojave

¹ dr Božidar V. Krstić, redovni profesor Mašinskog fakulteta u Kragujevcu

² dr Vladimir Raičević, redovni profesor Fakulteta tehničkih nauka u Kosovskoj Mitrovici

³ dr Vukić Lazić, vanredni profesor Mašinskog fakulteta u Kragujevcu

⁴ dr Dobrivoje Čatić, vanredni profesor Mašinskog fakulteta u Kragujevcu

